

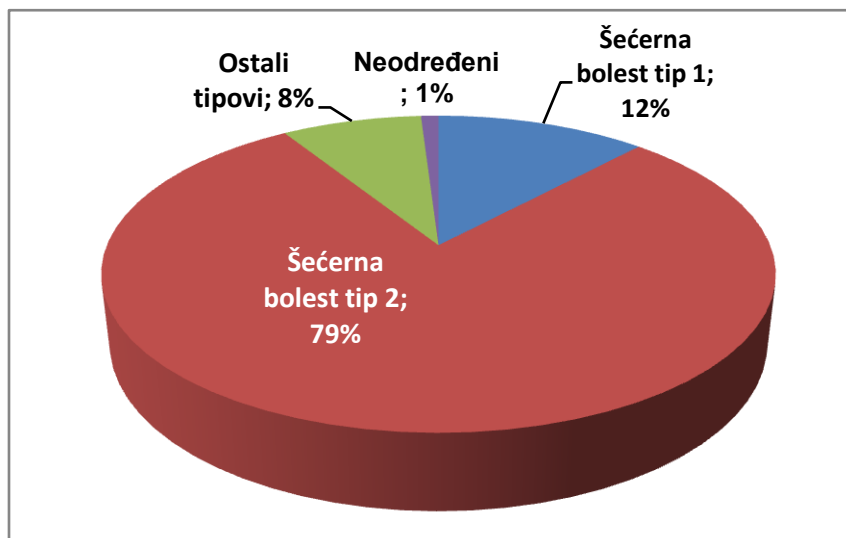
EPIDEMIOLOŠKI PODACI O ŠEĆERNOJ BOLESTI (DIABETES MELLITUS) ZA HRVATSKU U 2014. G.

Šećerna bolest jedan je od najznačajnijih javnozdravstvenih problema suvremenog društva s vrlo visokom prevalencijom i uzlaznim trendom u broju oboljelih u razvijenim zemljama. Procjenjuje se da u Republici Hrvatskoj gotovo 400.000 osoba ima šećernu bolest; ona je jedan od 10 vodećih uzroka smrti i vrlo važan rizični čimbenik u razvoju kardiovaskularnih bolesti, te onesposobljenja i invaliditeta kao posljedica njenih komplikacija. Radi unapređenja zdravstvene zaštite u ovom važnom javnozdravstvenom području te praćenja epidemioloških i kliničkih pokazatelja na nacionalnoj razini osnovan je CroDiab registar. Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću od velikog je značaja za planiranje preventivnih akcija i smanjenje troškova zdravstvene zaštite, a ne manje važna njegova uloga je i osiguravanje kvalitetnije skrbi bolesnicima. Iako zakonska obaveza prijavljivanja sa svih razina zdravstvene zaštite započinje sa 2004., prijavljivanje iz dijabetoloških centara započelo je još 2000. godine dok organizirano prijavljivanje liječnika primarne zdravstvene zaštite započinje sa 2006. godinom čime se kvaliteta prikupljenih podataka značajno unaprjeđuje. Tijekom 2011. godine uspostavljena je razmjena podataka s bazom podataka Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava (CEZIH), a od 2013. godine isti su uključeni u redovita izvješća.

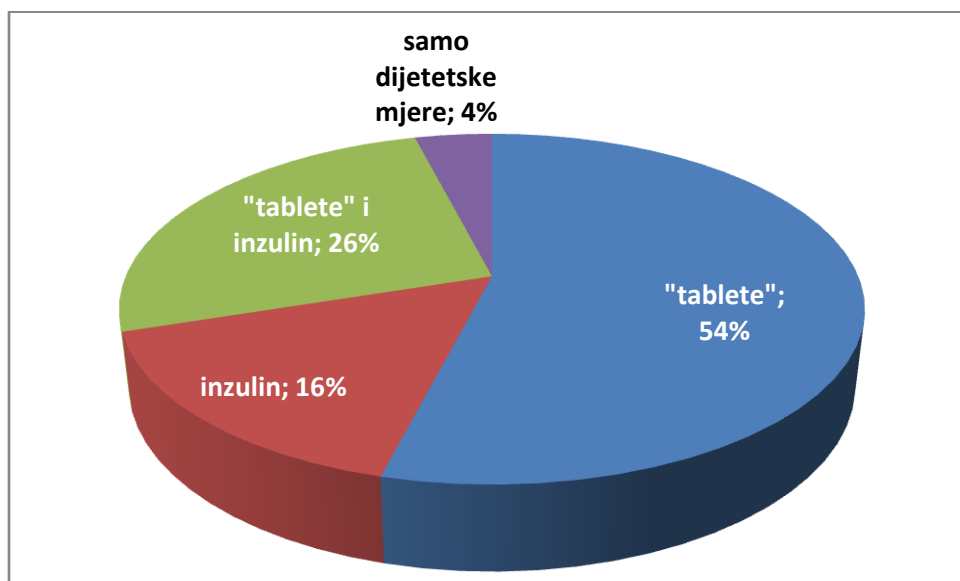
Analiza podataka CroDiab registra za 2014. godinu

Godine 2013. u CroDiab registru sveukupno je registrirano 254.296 bolesnika. U bolesnika dobne skupine 20-79 g. prevalencija (učestalost) šećerne bolesti u 2014. g. bila je 7,90%, dok je Dubrovačko-neretvanskoj županiji bila 7,37%. Od prijavljenih bolesnika njih 12% klasificirano je kao tip 1, 79% kao tip 2, 1% kao drugi tip i 8% kao neodređeni dijabetes (Slika 1.). 54% bolesnika liječeno je oralnim hipoglikemicima, 26% oralnim hipoglikemicima u kombinaciji s inzulinom, 16% samo inzulinom dok je 4% bolesnika liječeno samo osnovnim dijetetskim mjerama (Slika 2.).

Slika 1. Raspodjela oboljelih prema tipu šećerne bolesti (Izvor: CroDiab registar 2014. g.)

Slika 2. Raspodjela oboljelih po vrsti liječenja šećerne bolesti (Izvor: CroDiab registar 2014. g.)

HbA1c ili glikozilirani hemoglobin, mjeri se iz uzorka krvi, a nazvan je i „dugotrajni šećer“ jer pokazuje srednju vrijednost razine šećera u krvi tijekom 2-3 mjeseca prije uzimanja uzorka krvi. Regulacija glikemije bila je dobra ($HbA1c < 6,5\%$) u 28%, granično zadovoljavajuća ($6,5\% < HbA1c < 7,5\%$) u 34%, a loša ($HbA1c > 7,5\%$) u 38% bolesnika. Udio bolesnika koji puše je 13,5%, što je bolje od lanjskih 15,8%.

ITM ili **indeks tjelesne mase** (engl. **Body Mass Index - BMI**) jedno je od najčešće korištenih mjerila za određivanje debljine prema medicinskim kriterijima. Procjenjuje težinu u odnosu na visinu i može poslužiti kao pokazatelj rizika obolijevanja i smrti zbog prekomjerne težine. Prema definiciji Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), vrijednost ITM **18.5-24.9** označava **normalnu** tjelesnu težinu, **25-29.9** **prekomjernu** tjelesnu težinu, a vrijednost **iznad 30** označava **debljinu**.

Udio bolesnika s $ITM \geq 25 \text{ kg/m}^2$ = 81%.

Udio bolesnika s $ITM \geq 30 \text{ kg/m}^2$ = 41%.